

Seat No. _____

H AJ-1901180102030700

M. A. (Sem. III) Examination

May - 2023

History

(History of Saurashtra) (1807-1948) (New Course)

Time : 2:30 Hours / Total Marks : 70

1	સૌરાષ્ટ્રની ભૌગોલિક વિશેષતાઓ દર્શાવી સૌરાષ્ટ્રના ઇતહાસ પર થયેલી તેની અસરો તપાસો.	14
અથવા		
1	ઈ.સ. 1807 થી 1920 દરમિયાન સૌરાષ્ટ્રની રાજકીય પરિસ્થિતિનું વર્ણન કરો.	14
2	સૌરાષ્ટ્રમાં બ્રિટીશ પોલિટિકલ એજન્સીની સ્થાપના, સંગઠન અને તેની પ્રવૃત્તિઓની રૂપરેખા આપો.	14
અથવા		
2	સૌરાષ્ટ્રમાં આધુનિકીકરણના પ્રારંભ માટેના જવાબદાર પરિબળો દર્શાવી તેની અસરોનું વિવેચન કરો.	14
3	જામનગરના રાજવી રણજીતસિંહજીની સિદ્ધિ તપાસો.	14
અથવા		
3	ભાવનગરના તખ્તસિંહજીના શાસનની સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો.	14
4	લખધીરજીના શાસન દરમિયાન મોરબી રાજ્યમાં વિવિધ ક્ષેત્રે થયેલી પ્રગતિ આલેખો.	14
અથવા		
4	ભગવતસિંહજીના શાસન દરમિયાન ગોંડલ રાજ્ય એ વિવિધક્ષેત્રે સાધેલી પ્રગતિનો અહેવાલ આપો.	14
5	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) (1) વોકર કરાર (2) મહાબતખાન બીજા-જૂનાગઢ (3) ભાવસિંહજી બીજા-ભાવનગર (4) નટવરસિંહજી - પોરબંદર	14

ENGLISH VERSION

- 1** Point out the geographical characteristics of Saurashtra Examine its effects on history of Saurashtra. **14**

OR

- 1** Describe the political conditions of Saurashtra during 1807-1820 A.D. **14**

- 2** Give an outline of the establishment, organization and activities of the British Political Agency in Saurashtra. **14**

OR

- 2** Point out the factors responsible for the origin of modernization in Saurashtra and discuss critically its effects. **14**

- 3** Trace the achievements of Ranjitsinhji ruler of Jamnagar. **14**

OR

- 3** Evaluate the achievements of the rule of Takhtsinhji of Bhavanagar. **14**

- 4** Trace the progress made in various fields in Morbi state during the rule of Lakhdhirji. **14**

OR

- 4** Trace the progress made in various fields in Gondal state during the rule of Bhagvatsinhji. **14**

- 5** Write short notes : (any two) **14**

- (1) Walker settlement.
- (2) Mahabat khan second - Junagadh
- (3) Bhavsinhji second - Bhavnagar
- (4) Natwarsinhji - Porbandar.